

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **D. R.**, zastoupeného advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem, se sídlem Lidická 81, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2024, č. j. OAM-1076/ZA-ZA11-D07-R2-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 6. 2024, č. j. 18 Az 1/2024 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím shledal nepřipustnou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (zákon o azylu), zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (nařízení Dublin III) je Finská republika. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou, kterou krajský soud napadeným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobce je státním příslušníkem Ruské federace. Do ČR přicestoval v roce 2018 a pracoval jako řidič kamionu. Mzdu pobíral do listopadu 2022 a dopravní společnost jej vedla jako zaměstnance do června 2023. Momentálně je bez práce, má však sjednáno doplňkové penzijní připojištění. Žalobce bydlel nejprve v ubytovacím zařízení

zaměstnavatele, po přicestování manželky a dvou nezletilých dětí v listopadu 2022 pobýval do února 2023 se svou rodinou u známých v Brně a v současnosti celá rodina bydlí v zařízení pro ubytování žadatelů o azyl v Havířově.

[3] Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 9. 12. 2023, jeho rodina dne 20. 12. 2023. Žalovaný požádal dne 3. 2. 2023 Finskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu rodiny žalobce dle nařízení Dublin III, neboť rodinní příslušníci byli držiteli víz Finské republiky. Finsko žádosti vyhovělo. Žalovaný s ohledem na rodinné vazby požádal Finskou republiku také o převzetí příslušnosti k posouzení žalobcovy žádosti. I této žádosti Finsko vyhovělo, protože žalovaný rozhodl, že státem příslušným k posouzení žalobcovy žádosti je Finská republika. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného správní žalobou a krajský soud jej zrušil rozsudkem ze dne 1. 8. 2023, č. j. 18 Az 23/2023 - 34, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný v novém řízení provedl dne 30. 11. 2023 doplňující pohovor s žalobcem a jeho manželkou, a dne 6. 2. 2024 s jejich nezletilými dětmi. Poté vydal v záhlaví označené rozhodnutí o příslušnosti Finské republiky k posouzení žalobcovy žádosti o azyl.

[4] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí správní žalobu. Přitom nerozporoval, že Finská republika je příslušná k posouzení jeho žádosti o azyl dle nařízení Dublin III. Měl však za to, že žalovaný nesprávně a nedostatečně odůvodnil, proč nevyužil diskreční oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III a nezaložil svou příslušnost k posouzení žádosti o azyl. Žalobce poukazoval zejména na to, že žalovaný nezohlednil nejlepší zájem jeho nezletilých dětí, které jsou na něm finančně i emočně závislé a vystěhování by nesly velmi těžce. Děti již musely vycestovat ze své domoviny a začít žít v novém prostředí, což pro ně bylo velice náročné s ohledem na jejich věk (11 a 14 let). Se změnou se však dobře vyrovnaly. ČR je jim kulturně a jazykově blízká a již od svého příjezdu navštěvovaly kurzy češtiny a nastoupily do základní školy. V ČR pobývají téměř dva roky, jsou dobrými studenty a výuku češtiny zvládají bez úlev. Kromě toho navštěvují velké množství kroužků. Vycestování by dle žalobce neodpovídalo jejich nejlepšímu zájmu dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, protože by se musely opět přemístit do zcela neznámého a v mnoha ohledech odlišného prostředí.

[5] Krajský soud v rozsudku shrnul dosavadní judikaturu k soudnímu přezkumu správního uvážení a vysvětlil, že může toliko posoudit, zda žalovaný nepostupoval svévolně, nevybočil z mezí zákona, a dospěl k logickým závěrům vyplývajícím z řádně zjištěných okolností; nemůže se zabývat otázkou, zda měl žalovaný využít diskreční oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soud uvedl, že žalovaný při úvaze o použití diskrečního oprávnění zohlednil míru žalobcovy integrace v ČR (zaměstnání, znalost jazyka, bydlení) a nejlepší zájem jeho nezletilých dětí (plnění základní školní docházky, schopnost integrace, rodinné vazby, zdravotní stav). Žalovaný opomněl zohlednit pouze důchodové připojištění žalobce, což dle soudu nemohlo mít vliv na celkové posouzení míry jeho integrace. Krajský soud uzavřel, že žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení, a žalobu zamítl.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje v tom, že soud nezohlednil při přezkumu správního uvážení jeho individuální situaci a mezinárodní závazky ČR. Soud se zabýval pouze tím, zdali se žalovaný vyjádřil ke všem zásadním okolnostem případu. Avšak takto

pokračování

zjednodušené posouzení neobstojí. Žalovaný musí totiž skutečně zohlednit integraci žalobce a nejlepší zájem jeho dětí. Úvaha žalovaného, s níž se soud ztotožnil, je absurdní. Nelze říct, že se děti již jednou řádně integrovaly, proto to zvládnou znovu. Přesun do Finska je pro ně přesunem do neznámé země s odlišnou kulturou a jazykem, zatímco v ČR chodí do školy, mají zde kamarády a mluví česky. Soud tak zcela vyprázdnil podstatu diskrečního oprávnění. Závěr soudu o nedostatečné integraci žalobce nemá oporu v podkladech rozhodnutí. Žalobce v ČR pobýval na základě zaměstnanecké karty, má zde přátele, čeština je mu blízká, práci nemohl vykonávat kvůli neplatnosti cestovního dokladu, má ale možnost pracovat u jiného zaměstnavatele, a navíc si zřídil penzijní připojištění. Soud ostatně v předchozím řízení považoval za prokázané pevné pracovní a sociální zázemí žalobce.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil, že stěžovatel pouze znovu opakuje žalobní námitky. Odkázal na odůvodnění rozsudku krajského soudu, které nepovažoval za zjednodušující a navrhl, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost dle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. V souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud odmítne kasační stížnost jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[9] Ve věci stěžovatele však žádná z těchto podmínek není splněna. Kasační stížnost je proto **nepřijatelná**.

[10] Stěžovatel považoval způsob soudního přezkumu správního uvážení žalovaného dle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III za příliš zjednodušující. Dle jeho mínění se totiž soud spokojil pouze s tím, že se žalovaný vyjádřil k okolnostem rozhodným pro použití diskrečního oprávnění, aniž by je ve skutečnosti zohlednil. Soud nevzal na zřetel, že úvaha žalovaného byla absurdní a neodpovídala podkladům založeným ve spise.

[11] Nejvyšší správní soud vymezil rozsah soudního přezkumu správního uvážení dle čl. 17 nařízení Dublin III v bodě 19 rozsudku ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Azs 107/2023-38: „*Správní soudy mohou využití správního uvážení obsaženého v čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení přezkoumávat pouze omezeně, tedy posoudit, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí rozhodujícího orgánu, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je*

v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nemůže však posuzovat, zda mělo být diskreční oprávnění využito, či nikoliv.“ Kdyby správní soud hodnotil správnost úvahy žalovaného, jednal by nezákonně (rozsudek ze dne 28. 11. 2023, č. j. 4 Azs 178/2023 - 30, bod 34).

[12] Kasační soud se rovněž zabýval vlivem nejlepšího zájmu dítěte na použití diskrečního oprávnění v bodě 17 rozhodnutí ze dne 30. 3. 2023, č. j. 2 Azs 24/2023 - 36: „*Pokud se jedná o otázku zohlednění nejlepšího zájmu dítěte, Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, M. A. a další, C-661/17 (bod 71), zdůraznil, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby možnosti podle čl. 17 nařízení Dublin III využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný.*“ Konkrétní námitky týkající se nejlepšího zájmu dítěte však nelze opomenout. Nejvyšší správní soud v bodě 34 rozsudku ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44, konstatoval, že pokud v řízení vyvstanou takové okolnosti, které by mohly mít význam z hlediska uvážení žalovaného o případném použití diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III, má správní orgán povinnost nepoužití uvedeného ustanovení alespoň stručně odůvodnit tak, aby měly správní soudy možnost v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumat, zda žalovaný v tomto případě nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil.

[13] Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud dodržel hranice soudního přezkumu správního uvážení, neboť se zabýval toliko tím, zdali žalovaný zohlednil míru stěžovatelovy integrace v ČR (bod 33 rozsudku krajského soudu) a nejlepší zájem jeho dětí (bod 35, tamtéž). Stěžovatel ve skutečnosti namítá, že jeho individuální okolnosti odůvodňují atrakci příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalovaným, tj. polemizuje s váhou, kterou žalovaný při své úvaze přiřadil jednotlivým zjištěním. Krajskému soudu však nepřisluší přezkoumávat, zda žalovaný měl či neměl za určitých okolností využít diskreční oprávnění.

[14] V řízení tudíž nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Kasační soud rovněž neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se neodchýlil od ustálené judikatury, ani se nedopustil zásadního pochybení, které mohlo ovlivnit hmotněprávní postavení stěžovatele (okolnosti týkající se míry stěžovatelovy integrace v ČR mají oporu ve správním spisu, zejména ve výpovědích samotného stěžovatele). S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou dle § 104a s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný. Nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto mu je soud nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

1 Azs 137/2024 - 47

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu